

REFLEXION

»Arga doktorn« skrämmer mig

»Jag är rädd att programmet kan komma att provocera allmänheten och eventuellt spä på förakt och skepsis mot svensk sjukvård.«

SVT:s nya satsning heter »Arga doktorn«. Tanken är att patienter som har hamnat snett i världen ska kunna få hjälp av programmet läkare. Patientrekrytering sker via ett webbformulär där man kort får beskriva sitt fall och vem som är närmast ansvarig i vården.

Redan nu är jag dock orolig att den »Arga doktorn« kommer att göra mig upprörd. Visst finns det brister i svensk sjukvård, men är detta rätt sätt att hantera dem? Det är svårt att förklara sjukvård, i synnerhet för mindre insatta och i »reality TV«-format. Hur balanseras »bra« TV och medicinsk relevans? Jag är rädd att programmet kan komma att provocera allmänheten och eventuellt spä på förakt och skepsis mot svensk sjukvård.

– Det är inte ett program där vi i första hand ska kräva ansvar från vården, men visar det sig att det finns oegentligheter så är det klart att de ska redas ut, säger programledaren Catarina Rolfsdotter-Jansson till TT Spektra.

På sin hemsida skriver SVT att man bland annat vill informera om patienters rättigheter och skyldigheter i vården. Jag hoppas att programmet kan leda till någonting konstruktivt, till exempel skapa bättre rutiner för vissa vårdkedjor eller bilda opinion som kan förmå våra beslutsfattare att inse effekterna av konstanta nedskärningar och ökad administration. Jag hoppas dock inte att behandlande läkare framställs som syndabockar. Några solskenshistorier från svensk sjukvård lär vi knappast få se och då är det viktigt att kritiken riktas rätt.

I höst får vi se vem som drabbas av den arga doktors ilska. Under tiden råder jag alla andra läkare, arga såväl som glada, att bidra till en konstruktiv, väl underbyggd debatt, förslagsvis här i Läkartidningen.

Michael Wilczek
tf medicinsk redaktionschef
michael.wilczek@lakartidningen.se

Foto: Jaubert/SIPA Press/Scampix

Mycket tid framför skärm fragmenterar tillvaron för barn och kan leda till koncentrationsproblem, försämrad språkutveckling och övervikt. **MEDICINSK KOMMENTAR Sidan 16**

REFLEXION

3 »Arga doktorn« skrämmer mig
Michael Wilczek

SIGNERAT

7 Några visioner inför 2013 *Marie Wedin*

LT DEBATT

8 Patientdatalagen – ett hot mot ST-läkarens kompetensutveckling? *Marja Jurvanen, Anders Carlstedt, Ole Naesh Hendriksen, Barbara Elmståhl, Pelle Forsgren, Thomas Lavergren, Örjan Skogar, Bengt Säfssten, Gunnar Ramstedt, Eva Hesse-Sundin, Sven-Anders Sölveborn, Ulrika Wininge*

9 Apropå! Riskkapitalister och etik Konflikt mellan medicinska krav och ekonomi även i offentlig vård *Johan Hambræus*

NYHETER

10 »Jag håller inte på med opinion – jag sysslar med fakta«

14 Psykiater dömd för patients mord

Fler tecken på att kömiljarden lett till undanträngning

Socialstyrelsen förstärker arbetet med rikssjukvård

Stimulansmedel till äldre vården fryser inne

15 Två miljoner i vite för Sundsvalls sjukhus

Unga läkare väntas få helt avgiftsbestämd tjänstepension

Avtal 2013: Kompetensutveckling och hållbart arbetsliv viktigt inför avtalsrörelsen

KLINIK OCH VETENSKAP
KOMMENTAR

16 Mycket tid framför skärm splittrar barns liv. Övervikt, koncentrationsproblem, hämrad språkutveckling etc kan bli följden *Hugo Lagercrantz*

NYA RÖN

17 Inte nödvändigt med fasta före lipidprovtagning *Karin Sundström*

18 Smittskyddsinstitutet letar löss via internet *Annette Hulth, Johan Lindh*

Besvikelse när malariavaccin gavs till spädbarn *Anders Hansen*

19 Minskad risk för kriminalitet under

År 2015 ska millenniemålen för global utveckling vara uppfyllda. De spelar en viktig roll för hälsoutvecklingen i stora delar av världen. I fyra artiklar i veckans nummer beskrivs de hälsorelaterade millenniemålen.

Sidorna 24–36 Foto: Tony Craddock/Science Photo Library/IBL Bildbyrå

behandling av ADHD *Anders Hansen*

Postoperativa komplikationer av rökning *Annika Sjövall*

Nydanande om hur epikardiet aktiveras vid hjärtskada *Karin Sundström*

ARTIKLAR

21 Klinisk översikt Varför vissa återfaller i alkoholberoende. Relation finns till en genvariant i dopaminsystemet och till psykologi *Jan Balldin, Ulf Berggren, Kristina Berglund, Claudia Fahlke*

24–36 Special millenniemålen för hälsa

24 FN:s hälsomål svåra att nå *Tobias Alfvén, Anna Mia Ekström, Anna Thorson, Vinod Diwan*

28 Dödligheten minskar, men fortfarande dör 7 miljoner barn varje år *Tobias Alfvén, Henrik Axelson, Ann Lindstrand, Stefan Swartling Peterson, Lars-Åke Persson*

31 Både mor och barn ska överleva graviditeten *Staffan Bergström, Anders Molin*

33 Globala utmaningar för HIV, malaria och tuberkulos *Anna Mia Ekström, Anna Färnert, Anna Thorson, Tobias Alfvén*

DEBATT OCH BREV

37 Forskar-AT och forskar-ST – avgörande för framtida forskning *Joakim Sandstedt, Leo Stockfelt, Susannah Leach, Caterina Finizia*

38 Vårdvalet tränger undan vårdtunga grupper *Jan Halldén*

MEST LÄST PÅ LÄKARTIDNINGEN.SE

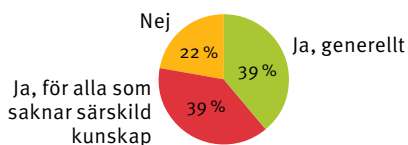
Mest lästa artiklar på Läkartidningen.se under 2012:

1. Stor oro efter att kollega polisanmäls för dataintrång (nr 43, sidan 1934)
2. Barnläkare har lägst lön – patologer tjänar mest (nr 19, sidan 938)
3. Kombinerade antikroppar gav bra resultat vid HER2-positiv bröstcancer (nr 4, sidan 150)

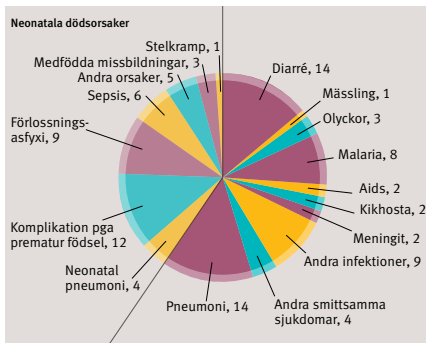
WEBBFRÅGAN:

Bör användning av fyrverkeripjäser förbjudas?

Se LT Debatt nr 51–52, sidan 2332.

572 hade svarat den 7 januari kl 11.00.

KLINIK & VETENSKAP Orsaker till dödsfall bland barn under fem år. Läs om millenniemålen för hälsa. Sidan 28

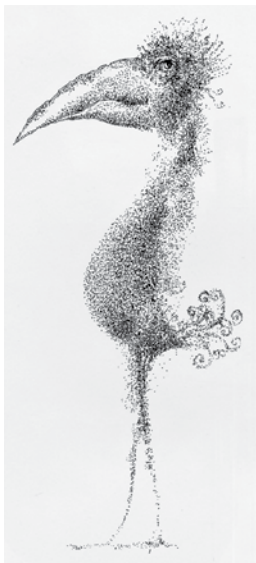

Illustration: Magnus Stenstam

KULTUR Kan den som saknar fel anses vara fullkomlig? Niels Lynøe problematiserar forskares naturliga strävan efter excellens, och varnar för excellensens inte helt sällsynta biverkan: akademisk högfärd. Sidan 39

KULTUR

39 Forskare, excellens, akademisk högfärd... *Niels Lynøe*

40 Recensioner

41 LEDIGA TJÄNSTER

43 PLATSANNONSER

57 MEDDELANDET

58 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

ENDAST PÅ WEBBEN

Fler artiklar på Läkartidningen.se

Tipsa Läkartidningen

Har du ett nyhetstips – ta kontakt med redaktionen! Mejla till: tipsa@lakartidningen.se
Tala om ifall du vill vara anonym!

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
Webb: Läkartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (intermedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Tf medicinsk redaktionschef
Michael Wilczek 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads- och annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (kirurgi, patientsäkerhet)
Anne Brynolf, med stud
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren, med dr (allmänmedicin)
Stefan Johansson, med dr (pediatrik)
Lena Marions, docent (obstetrik/gynekologi)
Carl Johan Sundberg, professor (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärmhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker)
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19
Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Miki Agerberg (reporter, vik) 08-790 34 62
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (debatt, medicinsk redigering) 08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövtrup (reporter) 08-790 35 26
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering) 08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Håkan Holmén (säljare) 08-790 35 28
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 42 300 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

